

A TANTÁRGY ADATLAPJA

SNI-SEK SZOCIÁLIS GONDOZÁSA

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3. Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4. Szakterület	Neveléstudományok
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		SNI-sek szociális gondozása				A tantárgy kódja		PLM 3630			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus								
2.4. Tanulmányi év		3	2.5. Félév		6	2.6. Értékelés módja		E	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	24	melyből: 3.5 előadás	12	3.6 szeminárium/labor	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					76 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					32
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					76
3.8. A félév összóraszama					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadóterem, vetítő, laptop, hangszórók, internet hozzáférés
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- C1 - Oktatási programok, intervenciók, akciók és tevékenységek megtervezése, amelyek a különböző célcsoportokhoz, valamint a szervezeti és társadalmi kontextusokhoz igazodnak - C5 - A különböző személyi és affektív csoportok (gyermekek, tanulók, fiatalok, családok, pedagógusok, alkalmazottak, valamint egyéb személyek és csoportok) pszichopedagógiai tanácsadása, irányítása és támogatása
Transzverzális kompetenciák	- CT7 - A szakmai etika elveinek és normáinak alkalmazása, az oktatástudomány területére jellemző értékválasztásokra alapozva. - CT8 - Hatékony együttműködés szakmai, interdiszciplináris munkacsoportokban, amelyek az oktatástudomány területén megvalósuló projektek és programok lebonyolítását szolgálják

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató: C1 a) Be tudja mutatni az adott szakterület sajátos tartalmait, valamint a tanulás főbb elméleteinek és módszertani irányzatainak össze tudja ezeket kapcsolni a pedagógiai tervezés/design szempontjából C5 e) Le tudja írni a gyermekek, tanulók és fiatalok testi, kognitív, érzelmi és szociális fejlődési folyamatait és szükségleteit
Képességek	A hallgató: C5 b) Képes a személyre szabott és csoportos gyógypedagógiai intervenciók programok/projektek kidolgozása az oktatási és társadalmi beilleszkedés, illetve alkalmazkodás folyamatának optimalizálása érdekében CT7 a) Képes az oktató-nevelő tevékenységek tervezésére, megvalósítására és értékelésére vonatkozó feladatok adaptálására korlátozott önállóság mellett, szakképzett segítség igénybevételével
Felelősség és önállóság	A hallgató: C1 a) Önállóan alkalmazza a normákat, standardokat, tantervi célokat és specifikus módszertanokat az oktatási programok/projektek/intervenciók/tevékenységek megtervezésében és/vagy megvalósításában CT7 a) Betartja az etikai, az akadémiai integritásra vonatkozó, valamint a szakmai magatartási normákat

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A nem biológiai családjukban nevelkedő gyerekek sajátos szükségleteinek tudatosítása. A származási családjukból kiemelt gyerekek gondozására létrejött intézményes háttér megismerése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- Az örökbefogadás és intézményi gondozás sajátos társadalmi, intézményi és családi hátterének megértése .Az örökbefogadás és elhelyezés sajátos gondozási kérdéseinek megértése, - A nem biológiai családban nevelkedő gyerekek és az őket nevelő szülőfigurákkal való munka sajátosságainak megismerése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A vulnerábilis gyermekek/ serdülők különböző kategóriái. A vulnerábilis személyek szükségletei.	Prezentáció - számítógéppel segített előadás a kurzus tartalmának Power point formátumban történő bemutatásával, példákkal, értékelő kérdésekkel az folyamat során, magyarázatokkal, problémákkal, a sikeres közösségi akciókhoz/programokhoz kapcsolódó videóval vagy nyomtatott anyaggal illusztrálva; beszélgetések ezeken az előadásokon, valamint a tanulmányozott szakirodalom alapján (számítógép és videoprojektor használatával), szerepjátékok.	Az ismeretek elmélyítése érdekében heti ismeretellenőrző feladatokra kerül sor a Teams platformon.
2. Marginalizált gyerekek. A strukturális elhanyagolás.		
3. A gyermekvédelmi rendszerben található gyerekek sajátosságai.		
4. A családi elhelyezés pszichológiai vonatkozásai. Elméleti megközelítések.		
5. A biológiai család jelentősége a nem származási családjában élő gyermek fejlődésében. Kapcsolatok a biológiai családdal.		
6. A kötődés problémája a helyettes családban nevelkedett gyermekek esetében. A kötődés kialakulását támogató technikák.		
7. A nevelőcsaládok, mint a traumatizált gyermekek terápiás környezete. A családok felkészítése a gyermekek esetleges érzelmi és viselkedési problémáira.		
8. A nem származási családjában nevelkedett gyermekek identitásproblémája. A nevelőszülők képzése a gyermek identitása kialakításának támogatására.		
9.A gyermekvédelmi intézményekben élő gyerekek sajátosságai.		
10. A biológiai családjuktól elválasztott gyerekek sajátos szükségletei. Strukturális korlátok.		
11. Trauma-informált intézmények I.		
12. Trauma-informált intézmények II.		
Könyvészet		
Dávid-Kacsó, Á (2024). Örökbefogadás és intézményi elhelyezés. https://view.genial.ly/60082c8873a9e90d3679fe91 Bejenaru, A (2011). Adopția copiilor în România, Iași: Institutul European. Brodzinsky,D., M., Schechter, M.D., Marantz Henig, R. (2007) A fi adoptat. Căutarea de o viață a sinelui. Traducere realizată de Oficiul Român pentru Adopții Capuzzi, D., & Gross, D. (2014). Youth at Risk (6th ed.). American Counseling Association. https://www.perlego.com/book/1003993 D’Amico, Feldstein Ewing, S., W (2018). Group-Based Interventions for Youth. In.Monti, Colby, O’Leary-Tevyaw (eds.) Brief Interventions for Adolescent Alcohol and Substance Abuse ([edition unavailable]). The Guilford Press. David-Kacso,A (2009).Örökbefogadás és nevelőszülőség a segítő szakember szemével, Kolozsvár: Presa Universitara Clujeana. Kálmánchey, M. (2001): Nevelőszülőnél élő gyerekeknél előforduló pszichés problémák, Család,Gyermek, Ifjúság, XIV, 2001/2, p.45-53 Korbuly, A (2005): A vér szerinti szülő reprezentációja mint „fantom” az örökbefogadó családokban, Család,Gyermek, Ifjúság, XIV, 2005/5, p.8-11 Rác, A. (szerk)(2012). Gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi integrációs esélyei. Budapest: Rubeus Egyesület. Roth, M. (ed.)(2019). Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului. Presa Universitară Clujeană.		
Kiegészítő könyvészet		
Brodzinsky, D.(2011).Children’s Understanding of Adoption: Developmental and Clinical Implication. <i>Professional Psychology Research and Practice</i>. 42(2), 200-207. Burcel, T., Gușu, M., Hollinek, I., Tudorică, A., Zanca, R. (2007). <i>Manualul Asistentului maternal Profesionist</i>, Transilvania Express.		

Greenwell, F. (2002). *Reforma bunăstării copilului în România: abandon și dezinstitutionalizare, 1987-2000*. Raportul a fost pregătit pentru Agenția S.U.A. pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în România sub Acordul Interagenției ENI-P-00-98-00009, între USAID și Departamentul S.U.A. pentru Sănătate și Servicii Umanitare (DHHS).

Moyers, S., Farmer E., Lipscombe J. (2006). Contact with Family Members and its Impact on Adolescents and Their Foster Placements, *British Journal of Social Work*, 36, pp.541-559.

O'Halloran, K. (2015). *The Politics of Adoption. International Perspectives on Law, Policy and Practice*, Dordrecht: Springer Science+Business Media.

Stein, M (2005) 'Resilience and young people leaving care: overcoming the odds', Joseph Rowntree Foundation

Weistra, S., Luke, N. (2017). Adoptive parents' experiences of social support and attitudes towards adoption,

Adoption & Fostering, 41(3), pp.228-241.

***H.G. nr. 1432,1434,1437/ 2004

***Legea 272/ 21 iunie 2004

***Leges nr. 57/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative

***H.G. nr. 679/12 iunie 2003

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Társadalmi attitűdök a marginalizált csoportokkal szemben. societale față de grupurile marginalizate.	Kiscsoportos tevékenységek.	
2. A szakemberek felelőssége a marginalizált gyermekekkel való munkában.	Csoporttevékenység.	
3. A gyermekvédelmi rendszerben lévő gyermekek különleges szükségletei.	Csoportos megbeszélés.	
4. Az örökbefogadáshoz való alkalmazkodás.	Csoportos megbeszélés.	
5. A családi elhelyezés sajátos kérdései	Csoportos megbeszélés.	
6. Kapcsolatok a biológiai családdal. A gyermek és a család támogatása a kapcsolattartásban.	Csoportos megbeszélés.	
7. Kötődési problémák a nevelőszülőknél élő gyermekeknél. A kötődés kialakulását támogató technikák.	Csoportos megbeszélés.	
8. A helyettesítő családok mint terápiás környezet a traumatizált gyermekek számára. A családok felkészítése a gyermekek esetleges érzelmi és viselkedési problémáira.	Csoportos megbeszélés.	
9. A társadalmi megbélyegzést átélő gyermek/ serdülő támogatása.	Csoportos megbeszélés.	
10. További feladatok a szakemberek számára a gyermekek háttere és a társadalmi stigmatizáció miatt.	Csoportos megbeszélés.	
11. A traumatizált gyermekek szüleivel/felnőtt gondozóival való munka	Csoportos megbeszélés.	
12. Traumatizált gyermekekkel/ serdülőkkel való munka.	Csoportos megbeszélés.	

Könyvészet

Capuzzi, D., & Gross, D. (2014). *Youth at Risk* (6th ed.). American Counseling Association.

<https://www.perlego.com/book/1003993>

D'Amico, Feldstein Ewing, S., W (2018). Group-Based Interventions for Youth. In.Monti, Colby, O'Leary-Tevyaw (eds.) *Brief Interventions for Adolescent Alcohol and Substance Abuse* ([edition unavailable]). The Guilford Press.

<https://www.perlego.com/book/4410122>

Moyers, S., Farmer E., Lipscombe J.(2006). Contact with Family Members and its Impact on Adolescents and Their Foster Placements, *British Journal of Social Work*, 36, pp.541-559.

Rácz, A. (szerk)(2012). Gyermekvédelemben nevelkedettek társadalmi integrációs esélyei. Budapest: Rubeus Egyesület.

Roth, M. (ed.)(2019). Principii versus practici în sistemul de protecție a copilului. Presa Universitară Clujeană.

Venet, A. S. (2023) Equity-Centered Trauma-Informed Education. 1st edn. Routledge. Available at: <https://www.perlego.com/book/4214704> (Accessed: 19 September 2025).

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus- és szemináriumtémák a szakterület alap- és alkalmazott kutatásának időszerű kérdéseit érintik, és e tantárgy keretében való megközelítésük a szakterületi szakirodalom legfrissebb eredményein alapul. Emellett a tantárgy tematikája lefedi azokat a főbb fogalmakat, amelyek relevánsak a munkaerőpiacon megkövetelt alkalmazások, valamint a szakmai közösség standardjai szempontjából.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Ismeretellenőrző teszt		60%
10.5 Szeminárium / Labor	Félévközi feladatok		10%
	Egy reflexiós dolgozat (reflexion paper) kidolgozása két szakirodalmi forrás alapján	Szóbeli bemutató	10%
	Esettanulmány		20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
- Jelenlét az előadások 50%-án - A másolás vagy különböző forrásokból való kompilálás (fel nem tüntetett forrásokból való használat, tartalmi összeállítás saját név alatt) maga után vonja a vizsgáról való kizárást, illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását. - A sikeres vizsgálóhoz a hallgatónak legalább 50%-os teljesítményt kell nyújtania az ismeretellenőrző próbán. Az elméleti bemutató és az esettanulmány elkészítése a sikeres vizsga elengedhetetlen feltételét képezi.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							
								

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025.04.22

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.04.25

Intézetigazgató:

.....
